

Data přechodu na gregoriánský kalendář

Země – kraj	Po tomto dni:	Následoval tento den:
Itálie	04. 10. 1582	15. 10. 1582
Polsko	04. 10. 1582	15. 10. 1582
Portugalsko	04. 10. 1582	15. 10. 1582
Španělsko	04. 10. 1582	15. 10. 1582
Francie	09. 12. 1582	20. 12. 1582
Lotrinsko	09. 12. 1582	20. 12. 1582
Flandersko	14. 12. 1582	25. 12. 1582
Holandsko	21. 12. 1582	01. 01. 1583
Bavorsko	05. 10. 1583	16. 10. 1583
Solnohradsko	05. 10. 1583	16. 10. 1583
Tyrolsko	05. 10. 1583	16. 10. 1583
Kolín nad Rýnem – město	03. 11. 1583	14. 11. 1583
Štrasburské biskupství	11. 11. 1583	22. 11. 1583
Korutansko	14. 12. 1583	25. 12. 1583
Lucembursko	14. 12. 1582	25. 12. 1583
Štýrsko	14. 12. 1583	25. 12. 1583
Čechy	06. 01. 1584	17. 01. 1584
Dolní a Horní Rakousko	06. 01. 1584	17. 01. 1584
Lužice	06. 01. 1584	17. 01. 1584
Schwyz (kanton)	11. 01. 1584	22. 01. 1584
Slezsko	12. 01. 1584	23. 01. 1584
Westfálsko	01. 07. 1584	12. 07. 1584
Morava	03. 10. 1584	14. 10. 1584
Uhry	21. 10. 1587	01. 11. 1587
Sedmihradsko	14. 12. 1590	25. 12. 1590
Pruské knížectví	22. 08. 1612	02. 09. 1612
Štrasburk – město	05. 02. 1682	16. 02. 1682
Dánsko	18. 02. 1700	01. 03. 1700
Německo protestantské	18. 02. 1700	01. 03. 1700
Basilej, Bern, Curych, Neuchatel (kantony)	31. 12. 1700	12. 01. 1701
Anglie	02. 09. 1752	14. 09. 1752
Švédsko	17. 02. 1753	01. 03. 1753
Albánie	17. 11. 1912	01. 12. 1912
Litva	15. 11. 1915	28. 11. 1915
Bulharsko	19. 03. 1916	01. 04. 1916
SSSR	31. 01. 1918	14. 02. 1918
Řecko	10. 03. 1924	23. 03. 1924

Tabulka k článku M. Křížka na stranách 2–4

Rok 2006 je jen v těch zemích, které uznávají křesťanský kalendář. Arabové mají letos rok 1427 (od hidžry), Židé naopak již 5766 (od stvoření světa), v Japonsku počítají éry podle panovníků – takže nyní je 18. rok éry heisei, tj. vlády císaře Akihita. Svůj letopočet mají i etiopští křesťané: ten je ale zpožděn jen o necelých osm let, takže tam mají rok 1999. Anebo budeme počítat jako staří Římané? Od založení města se píše rok 2759.

Ani se začátkem roku to není jednotné, ostatně ve středověku rok většinou začínal Vánocemi. Arabové se ale řídí lunárním kalendářem s 355 dny, takže se jim začátek posouvá (nyní na 31. ledna), Židé začínají rok 1. září.

Zvláštním případem v dataci je **pravoslavná církev**. Ta nepřijala gregoriánskou reformu kalendáře z r. 1582, takže se jí kalendář rozešel se západoevropským: v současnosti ten rozdíl činí 13 dnů. Proto byla např. ruská Říjnová revoluce až 7. listopadu, v carské říši se psal teprve 25. říjen (k reformě přešli až komunisté v r. 1918). Církevní svátky se ale stále slaví s třináctidenním zpožděním, takže pravoslavné Vánoce připadají až na 6.–7. ledna. Ruská vláda to ale letos vyřešila jednoznačně: volno bylo od 31. prosince až do 7. ledna včetně.

Víte, kde najdeme Kalendář na mapě? Na jižní Moravě, na východním okraji známé obce Dolní Věstonice. V dubnu 2005

tu byla vyhlášena **národní přírodní památka Kalendář věků** (0,45 ha), chránící jedinečný půdní profil v bývalé cihelně, ideální stratigrafické měřítko pro geologii mladšího pleistocénu. Právě v té době – cca před 30 až 25 000 lety – tu existovala legendární sídliště paleolitických lovců, z nichž kromě jiného pochází i nejstarší mapa na světě, rytina na mamutím klu, zachycující Pavlovské vrchy a řeku Dyji pod nimi. Více se dozvíte třeba na tabuli naučné stezky, která až ke Kalendáři věků vede.

Kalendář se může uplatnit i v **architektuře**. Například při stavbě zámku Svätý Anton (dříve Antol) poblíž středoslovenské Banské Štiavnice se jím architekt přímo řídil – stavba z poloviny 18. stol. má 4 vchody, 7 arkád, 12 komínů, 52 pokojů a 365 oken. Spíše než počet oken ale návštěvníky asi zaujme Lesnické, dřevařské a lovecké muzeum, které má ve Svätém Antonu stálou expozici.

A konečně se může uplatnit **kalendář i ve sportu**. V r. 1900 se na olympiádě v Paříži ještě neudělovaly olympijské medaile, ale věcné ceny. Český diskář (v civilu student práv a později policejní rada) František Janda-Suk, výkonem 35,25 m druhý za Maďarem Bauerem, obdržel jako cenu dřevěný stolní kalendář.

Marek Křížek, Jiří Martinek